

Examenul de bacalaureat național 2015

Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Model

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

a. A cím és a szöveg kapcsolata

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a mondat értékű cím vershelyzetet jelöl (Párizs) és a nagybetűs Ősz-szimbólummal utal a vers témájára. A költemény egy pillanatnyi benyomásnak a rögzítése, annak a pillanatnyi megérezésnek, amelyben a beszélő szembesül az elkerülhetetlen halál rettenetével.

b. A költemény szerkezeti sajátosságai

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: az ellentét a verset két arányos részre tagolja: az első két versszak képei könnyed, derűs, már-már idillikus hangulatot teremtenek, az utolsó két strófában a könnyedséget nyugtalanság, zaklatottság váltja fel. Az első rész a múlt idő síkjához kapcsolódik, a második rész a jelenhez, ezt jelzi az igeidőváltás is.

c. A poétikai eszközök jelentésképző szerepe

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a poétikai eszközök szecessziós-impreszionista-szimbolista hatást mutatnak. A nagybetűs Ősz- és Nyár-szimbólum, az érzéki benyomásokat rögzítő jelzőhalmozás (*füstösek, furcsák, búsak, bíborak*), a megszemélyesítések (*az Ősz beszökött, a Nyár meg sem hőkölt, az Ősz elér, sűg, kacagva szaladt*), a metafora (*rőzse-dalok*), a variációs ismétlésbe épített ellentét (*halk lomb – nyögő lomb*), a hangutánzó (*züm, züm*) és hangulatfestő szavak (*ballagtam, hőkkent*), az *f, b* mássalhangzók alliterációja a lírai én összetett és ambivalens érzelmi állapotát érzékeltetik.

d. A vers hangulata

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a vers hangulata összetett. Az első egységet a könnyed, játékos hangulat jellemzi. Ezt érzékeltetik a *beszökött, suhant, ballagtam* igék, a *nesztelen* melléknév, illetve az *f, b* hangok alliterációja. A második részben a könnyedséget felváltja a pusztulás tragikus érzése. Az igék nyugtalanságot sugallnak (*röpködtek, hőkölt, szaladt*), az érzelmek a végleteket kapcsolják össze (*remegés, kacagás, nyögés*).

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 5 pont
Helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 3 pont, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 3 pont, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 1 pont.

Helyesírás, nyelvhelyesség 5 pont

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Bármely, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.

a. A szöveg témájának megnevezése 5 pont

Lehetséges válasz: A szöveg témája a média szerepe az ember életében.

b. A média pozitív hatásainak megnevezése 5 pont

Lehetséges válasz: a média nagyon sokban könnyebbé és szebbé teszi az életünket, biztosítja, óvja a demokráciát.

c. Két különböző nyelvtani kapcsolóelem megnevezése 5 pont

Lehetséges válasz: *hogy* = kötőszó, *ez* = mutató névmás, *-ják(tartják)* = igei személyrag;

d. Szövegalkotás

Az érvelő szövegtípus követelményeinek betartása (logikai összefüggések, ok-okozati rend, meggyőző érvek) **5 pont**

A témához való igazodás **5 pont**

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás 5 pont

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

a. A romantikus regény jellemzői 5 pont

Érvényes, a kor és a választott irodalmi alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: fordulatokban, kalandokban gazdag meseszöveg, a fantázia elsődlegessége, vágy és valóság szembesülése, társadalommal szembeni elégedetlenség és az ebből fakadó menekülés a múltba vagy a jövőbe, egzotikus tájak, szélsőséges érzelmek, eszményien jó és végletesen gonosz alakok szembeállítás, szereplőn belüli ellentét, sejtetés, titokzatosság, szubjektív elbeszélői hangnem stb.

b. Metonimikus történetalkítás a választott alkotásban 5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: lineáris cselekményvezetés, kronologikusság, ok-okozati összefüggés az események között, a történet a valóság illúzióját kelti (valószerű hely, idő, szereplők);

c. Metaforikusság a történetalkításban 5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: megszakítottság, metaforikus motívumok/mozzanatok, metaforikusság a tér-és időszerkezetben stb.

d. Narrációs eljárások a választott regényben

5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: példák elbeszélésre, jelenetezésre, összefoglalásra, részletezésre, késleltetésre, ismétlésre, kitérőre, leírásra, kihagyásra, anticipációra stb.

Az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása, logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalomhasználat

5 pont

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, tartalmi és formai jegyek betartása *5 pont*, helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, két-három jellemző tárgyalása *3 pont*, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat *3 pont*, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat, kísérlet értekező szöveg alkotására *1 pont*.

Helyesírás, nyelvhelyesség

5 pont